VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

**PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA**

■ **KOMISJI KULTURY FIZYCZNEJ, SPORTU I TURYSTYKI**
**(NR 107)**
z dnia 12 kwietnia 2018 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki (nr 107)

12 kwietnia 2018 r.

Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, obradująca, pod przewodnictwem posła **Ireneusza Rasia (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

**- informację na temat wspierania sportu osób niepełnosprawnych,**

**- informację na temat priorytetów w zakresie upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych,**

**- informację na temat stypendiów i nagród przyznawanych sportowcom niepełnosprawnym za osiągnięte wyniki sportowe.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Jan Widera** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Michałkiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Tomasz Tokajuk** doradca ekonomiczny w Najwyższej Izbie Kontroli, **Dorota Habich** p.o. prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wraz ze współpracownikami, **Marcel Jarosławski** członek Zarządu Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start”, **Józefa Spychała** prezes Stowarzyszenia Cross wraz ze współpracownikami, **Rafał Skrzypczyk** wiceprezes zarządu Fundacji Aktywnej Rehabilitacji „FAR” oraz **Bogusław Gałązka** prezes Fundacji Góra Spokoju.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Zdzisław Janulewicz**, **Krzysztof Majer**, **Emilia Szpindor** - z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Szanowni państwo, za listą obecności stwierdzam kworum i otwieram posiedzenie Komisji. W imieniu pań i panów posłów chciałbym powitać zaproszonych gości, przede wszystkim pana ministra Jana Widerę z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Witam pana ministra Krzysztofa Michałkiewicza z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Witam panią Dorotę Habich – prezes zarządu PFRON. Witam inne zaproszone osoby towarzyszące. Witam naszego doradcę Bogusława Gałązkę.

Szanowni państwo, w porządku dziennym przewidujemy: rozpatrzenie informacji na temat wspierania sportu osób niepełnosprawnych, w punkcie drugim rozpatrzenie informacji na temat priorytetów w zakresie upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych, a w punkcie trzecim rozpatrzenie informacji na temat stypendiów i nagród przyznawanych sportowcom niepełnosprawnym za osiągnięte wyniki sportowe. Czy są uwagi odnośnie do porządku dziennego ze strony państwa posłów? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu pierwszego - rozpatrzenie informacji na temat wspierania sportu osób niepełnosprawnych. Bardzo proszę, najpierw pana ministra sportu i turystyki, a następnie pana ministra rodziny, pracy i polityki społecznej o zabranie głosu. Pan minister Widera.

**Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki Jan Widera:**

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, zaproszeni goście, przekażę państwu informacje na temat działań Ministerstwa Sportu i Turystyki w zakresie upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych. W celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym odpowiednich warunków do podejmowania różnych form aktywności fizycznej minister sportu i turystyki dofinansowuje w ramach programu upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych projekty organizacji pozarządowych

działających w obszarze sportu. Program ma na celu zwiększenie aktywności ruchowej osób niepełnosprawnych prowadzącej do poprawy sprawności fizycznej i stanu zdrowia, i związanej z tym jakości życia, wyrabianie nawyku stałego podnoszenia poziomu sprawności fizycznej, kształtowanie zdrowego stylu życia, rozbudzanie zainteresowań sportowych w zależności od potrzeb, możliwości i preferencji uczestnika, tworzenie alternatywnej formy spędzania wolnego czasu dla osób niepełnosprawnych, kształtowanie zdrowej rywalizacji, szczególnie poprzez umiejętność współzawodnictwa i chęć podjęcia wysiłku, podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie sportu osób niepełnosprawnych.

W ramach wspierania przedsięwzięć zgłaszanych w zakresie programu dofinansowania uwzględniona jest organizacja zajęć sportowych, imprez, w tym mistrzostw Polski i pucharów Polski, obozów sportowych oraz promocja sportu osób niepełnosprawnych. W roku ubiegłym dofinansowaniem objęto łącznie 89 projektów w zakresie upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych, na kwotę 15 mln zł. Dzięki środkom Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej przeprowadzono zajęcia sekcji sportowych dla 12 657 osób niepełnosprawnych w 208 ośrodkach, oddziałach i klubach sportowych w całej Polsce. Zorganizowano 2018 imprez sportowych, w tym 67 mistrzostw Polski i pucharów Polski osób niepełnosprawnych, w których udział wzięło łącznie 24 130 uczestników. Dziękuję.

Jeśli chodzi o informację na temat wspierania sportu wyczynowego osób niepełnosprawnych, programy realizowane w Ministerstwie Sportu i Turystyki realizowane są z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej i z budżetu państwa. Obejmują one przygotowania i udział w igrzyskach paraolimpijskich, przygotowania i udział w igrzyskach głuchych, przygotowania do mistrzostw świata i Europy w sportach nieobjętych programem igrzysk paraolimpijskich i igrzysk głuchych. Zadania realizowane są przez polskie związki sportowe, organizacje pozarządowe, których celem jest prowadzenie działalności w zakresie sportu wyczynowego osób niepełnosprawnych. W ostatnich latach środki finansowe przeznaczane przez MSiT na sport wyczynowy osób niepełnosprawnych systematycznie rosną. Na realizację zadań w tym obszarze w 2015 roku wydatkowano ze środków FRKF i budżetu państwa 20 949 815 zł. Plan na 2018 rok wynosi 29 115 tys. zł.

Ze środków budżetu państwa finansowane są także stypendia sportowe, świadczenia dla medalistów igrzysk paraolimpijskich i igrzysk głuchych, nagrody dla zawodników niepełnosprawnych, nagrody dla trenerów kadry narodowej. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję. Bardzo proszę pana ministra rodziny, pracy i polityki społecznej o zabranie głosu.

**Sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Krzysztof Michałkiewicz:**

Dzień dobry państwu. Witam pana przewodniczącego i Wysoką Komisję. Jeśli chodzi o naszą informację, pragnę podkreślić, iż od 2016 roku mamy porozumienie z Ministerstwem Sportu i Turystyki i bardziej koncentrujemy się na sporcie powszechnym. Sport wyczynowy jest główną domeną MSiT. Aby nie powtarzać informacji zawartych w materiałach, spróbuję przedstawić temat w sposób syntetyczny. Najwięcej zadań, które finansujemy w ramach sportu powszechnego, które mają ogromne znaczenie dla osób niepełnosprawnych, jeśli chodzi o ich rehabilitację, integrację społeczną, realizowanych jest poprzez powiaty, które również korzystają ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Z informacji, które zbieramy wynika, że jedną z popularnych form wsparcia osób niepełnosprawnych są turnusy rehabilitacyjne. W ramach tych turnusów możemy też dofinansowywać turnusy rekreacyjno-sportowe i sportowe. W 2017 roku, nie rozbijając tego, dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym otrzymało 61 470 osób, na kwotę 59 800 tys. zł.

Jeśli chodzi o organizację sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych, także finansujemy różnego rodzaju osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. W 2017 roku, w ramach tego zadania, dofinansowano imprezy zorganizowane dla 160 804 osób, na kwotę 8100 tys. zł. Trzeba wskazać też na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, realizowane przez fundacje oraz

organizacje pozarządowe. W ramach tego istnieje możliwość organizowania lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych. Zadania zlecane na poziomie centralnym w 2017 roku – dofinansowaliśmy realizację 67 umów na kwotę 15 200 tys. zł. Na poziomie wojewódzkim dofinansowaliśmy imprezy i zawarliśmy 228 umów, przeznaczając kwotę 3100 tys. zł. Na poziomie powiatów dofinansowano realizację 76 umów na kwotę 470 tys. zł.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wspomagał Program wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych. W ramach tego zadania dofinansowano 10 umów, na kwotę około 1250 tys. zł. To ostatnie zadanie było finansowane do 50% kosztów realizacji, więc tylko je dofinansowaliśmy. W ten sposób wprost finansowaliśmy uczestnictwo w międzynarodowych imprezach sportowych na terenie Polski i poza jej granicami. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję panu ministrowi. Czy pani prezes PFRON chciałaby zabrać głos? Proszę bardzo.

**P.o. prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Dorota Habich:**

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, uzupełnię, że w tym roku, jeśli chodzi o zadania zlecane organizacjom pozarządowym, które realizują wsparcie dla osób niepełnosprawnych w zakresie treningów sportowych czy imprez sportowych w ramach przyznanego dofinansowania, wesprzemy realizację niemal 50 projektów, na kwotę 14 mln zł. To niemal 12% dofinansowania, jakie przekazujemy na wsparcie aktywności organizacji pozarządowych wspierających osoby z niepełnosprawnościami. To poziom, który utrzymujemy, tak jak w latach poprzednich, jaki dorównuje naszemu zaangażowaniu we wsparcie organizacji realizujących projekty prozatrudnieniowe, co jest naszym głównym celem i misją. To wszystko, jeśli chodzi o uzupełnienie danych z roku 2018.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję, pani prezes. Otwieram dyskusję. jako pierwszy zgłosił się pan przewodniczący Jacek Falfus.

**Poseł Jacek Falfus (PiS):**

Dziękuję. Panie przewodniczący, panowie ministrowie, szanowni goście, panie i panowie posłowie, chciałem powiedzieć, że w celu podniesienia aktywności realizacji zadań z zakresu sportu osób niepełnosprawnych, minister sportu i turystyki w drodze zarządzenia powołał Radę Sportu Osób Niepełnosprawnych, której mam zaszczyt przewodniczyć. Rada jest organem opiniodawczym ministra sportu i turystyki, a do jej głównych zadań należy m.in. opracowanie propozycji kierunku rozwoju sportu osób niepełnosprawnych, inicjowanie działań wspierania i promowania nowych propozycji zadań w sporcie osób niepełnosprawnych, przekazywanie kierownictwu ministerstwa własnych opracowań i opinii oraz wniosków w sprawach związanych ze sportem osób niepełnosprawnych. W radzie aktualnie zasiada 15 członków powołanych przez ministra sportu i turystyki, zaproszeni specjaliści, przedstawiciele Sejmu i Senatu, organizacji pozarządowych działających w obszarze sportu osób niepełnosprawnych, przedstawiciele PFRON – obecna jest dziś pani prezes – AWF oraz zawodnicy.

W ramach prac Rady Sportu Osób Niepełnosprawnych w roku ubiegłym poruszono szereg ważnych kwestii, m.in: działania Ministerstwa Sportu i Turystyki na rzecz wsparcia sportu wyczynowego i powszechnego osób niepełnosprawnych w 2017 roku; działania PFRON na rzecz upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych – zaangażowanych było niespełna 70 tys. osób niepełnosprawnych; wyniki naboru wniosków do programów upowszechniania sportu niepełnosprawnych w 2017 roku; wnioski zgłoszone przez organizacje pozarządowe reprezentowane w Radzie Sportu Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji i zadań publicznych zlecanych przez MSiT. Analizowaliśmy również wyniki ekspertyz opartych o badania empiryczne, dotyczących przebiegu procesu integracji środowisk sportowych oraz tendencji w światowym ruchu osób niepełnosprawnych.

Podsumowując, pragnę podziękować ministrowi sportu i turystyki, a szczególnie obecnemu tu Janowi Widerze, który uczestniczy w naszych zebraniach oraz panu Maciejowi Rosińskiemu, który współpracuje z nami na co dzień, w tym ze mną. Serdecznie dziękuję. Rada zaczęła działać w ubiegłym roku, a zadania, które czekają nas w tym roku są równie ważne i będą opierały się na tendencjach światowych i propozycjach wynikających z naszego działania na obszarze Polski. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję panu posłowi. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Głos pana przewodniczącego Falfusa był opinią. Pan poseł Moskal, bardzo proszę.

**Poseł Kazimierz Moskal (PiS):**

Panie przewodniczący, panowie ministrowie, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, chyba każdy z nas się cieszy, jeśli widzi, że dostrzegamy i wspieramy osoby, które potrzebują pomocy. Osoby niepełnosprawne potrzebują pomocy nie tylko w zakresie normalnego bytowania, ale również w obszarze sportu. Za to trzeba podziękować. To proces, który trwa i każda wydana złotówka w jakimś stopniu wpływa na właściwy rozwój osób niepełnosprawnych. Wiele osób zostało objętych wsparciem finansowym, ale interesuje mnie ujęcie tego z drugiej strony – ile było wniosków na zorganizowanie spotkań, konferencji, zajęć sportowych i ile z nich zostało odrzuconych. Ile osób więcej mogło w tym brać udział? Część ludzi zgłasza się do mnie od czasu do czasu, wskazując na to, że złożyły wniosek. Były dobre intencje, ale nie było wsparcia. Chciałbym usłyszeć coś na ten temat.

Druga kwestia – jeśli chodzi o zasięg terytorialny, czy można określić, które obszary są wspierane finansowo najbardziej. Oczywiście jest różna liczba osób niepełnosprawnych, ale jaki procent objęty jest pomocą, wsparciem. Czy można geograficznie określić, które obszary są najlepiej pod tym względem dofinansowane? Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję panu posłowi. Bardzo proszę, panie ministrze.

**Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:**

Dziękuję panu posłowi za pytanie. Tak jak wspomniałem, przekazujemy dużo środków finansowych algorytmem, nie określając na jakie zadania te środki są wydawane, powiatom, województwom. Samorządy mają zadbać o odpowiednie finansowanie i zadecydować o priorytetach. Mamy też konkursy na poziomie zarządu PFRON i rady nadzorczej. We wszystkich konkursach liczba wniosków jest ogromna i jak powiedział pan poseł, nie zawsze spełniamy wszystkie oczekiwania. Pani prezes PFRON ma konkretne dane, więc spróbujemy odpowiedzieć panu posłowi.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Bardzo proszę, pani prezes.

**P.o. prezesa PFRON Dorota Habich:**

Dziękuję bardzo. Panie pośle, jeśli chodzi o wnioski, które nie są finansowane, po ostatnich decyzjach funduszu w tegorocznym konkursie, już odpowiadam. Zacznę od tego, że na ten konkurs, zgodnie z planem finansowym przeznaczyliśmy 90 mln zł. Do dnia dzisiejszego przyznaliśmy dofinansowanie na kwotę niemal 120 mln zł, wykorzystując wszystkie dostępne oszczędności. Mówię o wszystkich wspieranych obszarach, nie tylko o kierunkach sportowych. Na liście rezerwowej pozostaje jeszcze 150 wniosków o wartości 38 mln zł. Zarząd funduszu jak co roku, analizuje na bieżąco sytuację finansową i jeśli w jakichś obszarach pojawiają się oszczędności, to zwracamy się do ministra finansów i Komisji Finansów Publicznych o przesunięcie środków. Pozytywnie ocenione projekty mogłyby być dofinansowane, gdybyśmy mieli dodatkowe środki. Na dzień dzisiejszy jest jeszcze 150 wniosków, w całym konkursie. To również projekty dotyczące rehabilitacji społecznej, w placówkach, wspierania otoczenia osób niepełnosprawnych, wspierania aktywności osób niepełnosprawnych, nie tylko projekty sportowe. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję bardzo. Nie słyszę innych uwag. Zamykam punkt pierwszy.

Przechodzimy do punktu drugiego - rozpatrzenie informacji na temat priorytetów w zakresie upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych. Bardzo proszę.

**Podsekretarz stanu w MSiT Jan Widera:**

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Odpowiem krótko jeszcze panu posłowi. Panie pośle, w naszym sprawozdaniu na stronie piątej jest dokładna informacja ile jest złożonych, a ile zrealizowanych wniosków. Największym zainteresowaniem wśród niepełnosprawnych cieszą się zajęcia i imprezy sportowe, a później obozy sportowe. Najmniej zainteresowanych jest promocją sportu wśród osób niepełnosprawnych. Pójdziemy w tym kierunku – zarzucił nam to NIK – i w tym roku kwota jest zdecydowanie większa. W tym roku chcemy przeznaczyć ponad 1 mln zł na promocję aktywności fizycznej wśród osób niepełnosprawnych. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję. Przechodzimy do punktu drugiego.

**Podsekretarz stanu w MSiT Jan Widera:**

Szanowni państwo, priorytety Ministerstwa Sportu i Turystyki w zakresie upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych – uczestnictwo osób niepełnosprawnych w sporcie i kulturze fizycznej to dziedzina, którą MSiT traktuje ze szczególną uwagą, umożliwiając osobom niepełnosprawnym podejmowanie różnorodnych form aktywności poprzez dofinansowanie projektów organizacji pozarządowych działających w obszarze sportu osób niepełnosprawnych. Problematyka upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych stanowi ważny element programu rozwoju sportu do roku 2020. Wspieranie działań na rzecz upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych zostało ujęte w celach szczegółowych programu, dotyczących zapewnienia warunków i oferty dla powszechnego podejmowania aktywności fizycznej na każdym etapie życia oraz wykorzystania sportu na rzecz budowy kapitału społecznego. Podstawowym narzędziem umożliwiającym osobom niepełnosprawnym podejmowanie aktywności fizycznej jest realizowany przez MSiT program upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych.

Głównym celem programu jest stworzenie optymalnych warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym zwiększanie uczestnictwa w różnych formach aktywności sportowej, włączenie w główne nurty życia społecznego oraz wyrównanie szans w dostępie do przestrzeni publicznej w obszarze sportu. Rząd RP w celu pełniejszej realizacji praw osób niepełnosprawnych podjął prace nad projektem strategii na rzecz osób niepełnosprawnych 2018-2030, koordynowanym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Sport powszechny osób niepełnosprawnych stanowi również jeden z elementów projektu rządowego Programu Przyjazna Polska – Dostępność Plus 2018-2025, koordynowanego przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. W rozdziale siódmym przedmiotowego projektu, w działaniu 32 – Kultura, turystyka i sport, dla zapewnienia osobom niepełnosprawnym możliwości udziału w życiu kulturalnym, rekreacji i wypoczynku na zasadzie równości z innymi osobami, przewidziano m.in. realizację Programu upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych. W celu usprawnienia mechanizmu wsparcia finansowego dla projektów w obszarze sportu osób niepełnosprawnych, minister sportu i turystyki oraz sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, pełniący funkcję pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych oraz prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zawarli porozumienie wykonawcze, którego istotą jest inicjowanie oraz realizacja wspólnych działań na rzecz rozwoju sportu osób z niepełnosprawnością w Polsce.

W roku ubiegłym przedstawiciele MSiT w ramach wsparcia merytorycznego wzięli udział w pracach komisji oceny wniosków, powołanej w PFRON w zakresie programu wsparcia międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych. W celu podniesienia efektywności realizacji zadań w zakresie upowszechniania sportu osób niepełnosprawnych, minister sportu i turystyki w drodze zarządzenia powołał Radę Sportu Osób Niepełnosprawnych. Jednym z zadań powyższego organu opiniodawczo-doradczego jest opracowanie propozycji kierunków rozwoju sportu osób niepełnosprawnych, w tym również określanie priorytetów działań polityki rządu RP w tym obszarze.

Podsumowując, sport osób niepełnosprawnych jest jednym z wiodących zagadnień związanych z działaniami podejmowanymi przez ministra sportu i turystyki. Upowszechnianie sportu osób niepełnosprawnych skierowane jest do tej części społeczeństwa, która z uwagi na ograniczenia i bariery, nie mogła dotąd w pełni korzystać z dostępu do przestrzeni publicznej, również w obszarze sportu. Rozwój sportu osób niepełnosprawnych stał się jednym z priorytetów państwa, które w coraz większym stopniu podejmuje działania zmierzające do wykorzystania sportu na rzecz budowania kapitału społecznego. W tym wymiarze włączenie osób z niepełnosprawnością ma coraz większe znaczenie nie tylko dla rozwoju sportu w ogóle, ale także dla integracji i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję. Czy pan minister Michałkiewicz chciałby coś dodać?

**Sekretarz stanu w MRPiPS Krzysztof Michałkiewicz:**

Dwa zdania. Tytułem uzupełnienia, chcieliśmy pochwalić się czymś co wydaje mi się ciekawe w tym kontekście. Coraz częściej interesuje nas przełamywanie barier między osobami sprawnymi i niepełnosprawnymi. Dofinansowanie, jakie udzielamy w ramach naszych konkursów na Memoriał Kamili Skolimowskiej ładnie się w to wpisuje i poproszę panią prezes, aby powiedziała na ten temat kilka zdań.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Bardzo proszę.

**P.o. prezesa PFRON Dorota Habich:**

Memoriał Kamili Skolimowskiej PFRON dofinansowuje w ramach wspierania działań organizacji pozarządowych, tym razem realizowanych w obszarze zmiany postaw społecznych na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Jest to szczególnie istotne, gdyż zarówno postać Kamili Skolimowskiej jak i działania fundacji na jej rzecz są bardzo popularne. Włączenie w te działania osób z niepełnosprawnościami i integracja, jaka ma miejsce podczas memoriału sportowców sprawnych i z niepełnosprawnymi, duże zainteresowanie osób z niepełnosprawnościami, które mogą zetknąć się z osobami, które już przełamały bariery i mają duże osiągnięcia jest pierwszym krokiem, który może prowadzić do zwiększenia zainteresowania i włączenia tych osób w inne aktywności czy działania integracyjne. W tym roku będziemy po raz kolejny partnerem w realizacji tego przedsięwzięcia i myślę, że warto o tym mówić. Dofinansowujemy to przedsięwzięcie w wysokości 700 tys. zł. Mimo iż to jedna impreza, warto wspomnieć, że udział jest tak znaczący. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję, pani prezes. Czy państwo posłowie mają uwagi odnośnie do informacji? Nie słyszę. Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do punktu trzeciego - rozpatrzenia informacji na temat stypendiów i nagród przyznawanych sportowcom niepełnosprawnym za osiągnięte wyniki sportowe. Bardzo proszę, panie ministrze. Wracamy do tematu. Czy coś się zmieniło, polepszyło?

**Podsekretarz stanu w MSiT Jan Widera:**

Szanowni państwo, informacja na temat stypendiów i nagród przyznawanych sportowcom niepełnosprawnym za osiągnięte wyniki sportowe. W 2017 roku minister sportu i turystyki, w wyniku nowelizacji ustawy o sporcie oraz zmiany aktów wykonawczych do ustawy dokonał częściowych zmian zasad przyznawania stypendiów sportowych dla członków kadry narodowej oraz nagród pieniężnych za wybitne osiągnięcia sportowe. W porównaniu z poprzednio obowiązującymi przepisami, podniesiono wysokość stypendium za zajęcia miejsc 1-3 w igrzyskach oraz mistrzostwach świata, za zajęcie 1 miejsca w igrzyskach do 9430 zł, za zajęcie 1 miejsca w mistrzostwach świata do 8280 zł. Przyjęto regulację, która umożliwia przyznanie stypendium zawodnikom niepełnosprawnym za zajęcie w mistrzostwach świata i Europy miejsc 1-6 w kategorii młodzieżowców oraz 1-3 w kategorii juniorów. Reprezentanci igrzysk olimpijskich, paraolimpijskich i igrzysk głuchych, którzy zajęli w igrzyskach miejsca 1-8 w przypadku gdy w danej konkurencji brała udział mniejsza

liczba zawodników i państw, niż wymagana przepisami ustawy, mogą otrzymać stypendia sportowe w wysokości do 50% maksymalnej wysokości stypendium za dany wynik. Minister sportu i turystyki w szczególnie uzasadnionych przypadkach może przyznać stypendium członkowi kadry narodowej, który nie osiągnął wyniku sportowego uprawniającego do stypendium z przyczyn od niego niezależnych. W odniesieniu do nagród pieniężnych znacznie podniesiono wysokość nagród, szczególnie za zajęcie pierwszego miejsca w igrzyskach z czternastokrotności podstawy do trzydziestopięciokrotności podstawy – 80 500 zł.

W wyniku wprowadzonych zmian systematycznie wzrasta grupa zawodników, którzy otrzymują stypendia i nagrody pieniężne. Następuje również znaczny wzrost środków na ich wypłatę. Proszę zwrócić uwagę, iż w 2011 roku stypendia sportowe w łącznej kwocie 1 954 359 zł otrzymało 167 zawodników niepełnosprawnych. W ubiegłym roku wsparciem stypendialnym objęto 255 zawodników. Na wypłatę stypendiów przeznaczono prawie 8650 tys. zł. Pokazuje to, że szkolenie tych zawodników idzie w dobrym kierunku i efekty są dosyć widoczne. W 2011 roku nagrody pieniężne w łącznej kwocie 217 995 zł otrzymało 27 zawodników, a w 2017 roku na wypłaty nagród dla 85 zawodników przeznaczono 1950 tys. zł. Oczywiście wszystkie te nagrody i stypendia są dla sportowców pełnosprawnych, jak i niepełnosprawnych w tej samej wysokości i nikogo nie różnicujemy. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

**Członek Zarządu Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start" Marcel Jarosławski:**

Marcel Jarosławski – Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start". Panie przewodniczący, panowie ministrowie, Wysoka Komisjo, oczywiście doceniamy to, że środki zarówno na cały sport niepełnosprawnych jak i stypendia systematycznie rosną. Chcielibyśmy zwrócić uwagę na jedną istotną kwestię. Po igrzyskach w Rio minister zdecydował się na bardzo pozytywny ruch – wprowadzenie do rozporządzenia możliwości wypłaty stypendium osobom, które nie spełniły kryterium ośmiu państw i dwunastu startujących, przyznając im połowę wysokości stypendium. Większość tych osób ma te stypendia kontynuowane również w tym roku. Gdy minie okres 2 lat po igrzyskach, zawodnicy będą zdobywać medale na mistrzostwach świata i Europy, ale z racji tego, iż bardzo często nie spełniają kryteriów, nie będą objęci programem stypendialnym. Było to podnoszone zarówno w kontroli NIK, której wyniki były omawiane na forum Komisji oraz w orzeczeniach Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawach dotyczących konkretnych zawodników, iż osób niepełnosprawnych jest mniej niż pełnosprawnych. Dlatego te kryteria dotyczące ilości startujących nie powinny być równe.

Zwracam się z apelem do pana ministra, aby rozważyć kwestię poszerzenia możliwości przyznania połowy stypendiów choćby o medalistów mistrzostw świata i Europy. Zdajemy sobie sprawę z tego, że budżet jest ograniczony. Możemy zasugerować takie rozwiązanie, które byłoby neutralne dla budżetu, aby dla niektórych wypłacić stypendia nieco niższe, minimalne, ale objąć programem wszystkich, którzy na to zasługują. Bardzo często zdarzało się, że zawodnik bił rekord świata na mistrzostwach świata lub Europy – nie ma więc zastrzeżeń do poziomu sportowego – ale nie mógł mieć wypłaconego stypendium. Dlatego bardzo prosimy pana ministra i Komisję o pochylenie się nad tą kwestią. Zdajemy sobie sprawę, że wymaga to zmiany ustawy, więc będzie długotrwałe. Mam nadzieję, że uda się tę kwestię rozwiązać. Jesteśmy do dyspozycji. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję. Pan Bogusław Gałązka.

**Prezes Fundacji Góra Spokoju Bogusław Gałązka:**

Panie przewodniczący, panowie ministrowie, po wysłuchaniu wszystkich wypowiedzi chciałbym zwrócić uwagę na temat, który pojawia się od wielu lat i chyba tylko przewodniczący Raś i przewodniczący Falfus pamiętają tę dyskusję sprzed 10 i 15 lat. Mówimy cały czas, ile pieniędzy idzie na sport niepełnosprawnych i chwalimy się tym, ile dajemy więcej, ale rzadko kiedy mówimy o tym, czy jest jednolity system dofinansowania. Był

moment, gdy rozpoczęliśmy działania. Pracując jeszcze w PFRON, jako koordynator zespołu do współpracy z MSiT rozpocząłem działania związane ze współpracą, mające na celu przygotowanie dokumentacji dotyczącej jednolitego systemu dofinansowania sportu. Sport niepełnosprawnych wymaga dofinansowania państwowego i nie ma możliwości pozyskania takiej liczby sponsorów jak sport powszechny, wyczynowy.

Trzeba brać pod uwagę jedno. Próbujemy dopieścić niepełnosprawnych, dlatego że są niepełnosprawni. Mówię o tym jako osoba ze środowiska, pracująca od ponad 20 lat. Nie możemy na to tak patrzeć, gdyż niepełnosprawni, jak i my, są tacy sami, mają plusy i minusy. Gdy jest szansa, to ją wykorzystują. Wiele razy kłóciłem się z Łukaszem Szeligą na temat tego, że jeśli mamy dostawać takie same stypendia, jako mistrzowie olimpijscy i paraolimpijscy i być traktowani jednakowo, na jakiej podstawie mamy być traktowani w innych kategoriach lepiej niż pełnosprawni? Albo trzymamy się tego samego systemu, albo wybieramy sobie, że jesteśmy lepsi. Czy gloryfikujemy tę niepełnosprawność? Mówimy, że niepełnosprawni są normalni, trzymając się potocznego nazewnictwa. Nie patrzymy na to, że to środowisko, gdy poczuło że są finanse, zaczęło o nie walczyć. Nie mówię, że te środki są duże. Zawsze były za małe w porównaniu do tego, co dotyczy sportowców pełnosprawnych. Analizowaliśmy przez wiele lat procentowe udziały.

Podobnie jak pan przewodniczący Falfus byłem szefem rady sportu. Funkcjonuje ona od kilkunastu lat przy MSiT i również przedstawiałem te informacje. Problem jest taki, że środowisko jest skłócone. To olbrzymi kłopot tego środowiska, gdyż nie jest jednolite. Pan minister to wie. Nigdy nie starało się ono zrobić niczego wspólnie. Każdy walczył o swój interes. To jest zła sytuacja, jeśli środowisko się nie dogada, aby przemyśleć jak ma funkcjonować sport niepełnosprawnych i jakie mają być zasady. Wczoraj przekonali się państwo podczas posiedzenia Komisji dotyczącego igrzysk paraolimpijskich w Pjongczang, gdy trzeba było wyjaśniać zasady, dlaczego zawodnicy są kwalifikowani do takich, a nie innych grup sprawnościowych. Taka jest specyfika tej grupy i można ją zrozumieć dopiero, gdy się w tej grupie jest. Ani dziennikarze, ani ludzie spoza środowiska tego nie zrozumieją. Trzeba to dokładnie tłumaczyć, a na posiedzeniach Komisji nie ma czasu, bo są powoływane w innych sprawach.

Chciałem zwrócić uwagę, że powinien funkcjonować zespół ze środowiska, który usiądzie i przemyśli, w jakim kierunku powinny pójść badania. Pan minister pamięta badania, nie takie jak te ogólne, zlecane przez instytucje państwowe, które niczego nie dają, bo lecą do kosza. Zróbmy badania wykorzystując pracowników AWF, środowisko samorządowe, które wspiera niepełnosprawnych. Przeanalizujmy środowisko zawodników, którzy mają coś do powiedzenia. Pamiętajmy, że to zawodnicy i trenerzy mają najwięcej do powiedzenia na temat tego dlaczego jest źle, a dlaczego dobrze. Nie tylko działacze, bo oni często patrzą na swój interes, a nie środowisko. Patrzyliśmy na to nieraz, nie tylko w sporcie niepełnosprawnych, ale i pełnosprawnych. Myślę, że taki zespół powinien funkcjonować – nie tylko rada sportu w ministerstwie, ale z całego środowiska, który usiadłby i jeszcze raz przeanalizował sytuację, zaproponował merytoryczne rozwiązania. Nie tak, że nam się należy stypendium, finanse za medale. To jest prawda, nie kwestionuję tego, należą się każdemu, jeśli reprezentuje Polskę.

Powinien być inny system współpracy – analiza całości środowiska niepełnosprawnych, bo tych grup jest wiele. Zwróćcie państwo uwagę na to, o czym wczoraj mówiliśmy na posiedzeniu Komisji – nie ma jednego komitetu paraolimpijskiego, reprezentującego całe środowisko. Komitet jest jeden, a w środowisku niepełnosprawnych są trzy organizacje – sport paralimpijski, a nie paraolimpijski – taka nazwa funkcjonuje tylko w Polsce, sport olimpiad specjalnych i sport głuchych i niedosłyszących, gdyż to środowisko też ma swoją organizację. W ramach MKOl te trzy organizacje mają umowy i w ich ramach każda z nich ma konkretne uprawnienia. Trzeba poznać tę specyfikę aby podjąć decyzję o jakimkolwiek działaniu. Nie należy cały czas dawać. Oczywiście cieszę się, że są coraz większe środki z MSiT i z PFRON. One są większe, ale nie są dawane na podstawie dokładnej analizy tego, czego środowisko potrzebuje. Takie jest moje zdanie. Przez lata jest tak samo, zwiększamy tylko środki, a nie przedstawiamy konkretnych propozycji, jak ma wyglądać dofinansowanie sportu niepełnosprawnych. Od 20 lat sytuacja się nie zmienia, poza dokładaniem środków.

Przepraszam, że tak mówię, ale tak to odbieram i doradzałem Komisji nie raz w tym zakresie. Myślę, że warto o tym pomyśleć. Środowisko będzie walczyło o swoje. To moje zdanie. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję bardzo. Proszę o odpowiedzi na pytania środowiska, bardzo proszę, pan minister.

**Poseł Jacek Falfus (PiS):**

Przede wszystkim pan minister.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Później pan przewodniczący Falfus, od strony rady.

**Podsekretarz stanu w MSiT Jan Widera:**

Myślę, że nad tym tematem trzeba będzie się pochylić. Będziemy musieli spotkać się ze środowiskiem i przedyskutować to. Jeśli chodzi o pana propozycje w zakresie stypendiów, zastanowimy się. Wiadomo, że pieniędzy, które idą na stypendia jest coraz więcej. Możemy iść w kierunku stypendiów, ale wtedy nie będzie na szkolenie. Ta kołderka nie jest aż tak długa, aby z roku na rok przeciągać ją na koszty utrzymania pewnych struktur. Prosimy o konkretne propozycje ze strony „Start". Usiądziemy i zobaczymy jak jesteśmy w stanie pomóc. Chciałem jeszcze raz podkreślić, iż niepełnosprawni proszą jedynie, aby traktować ich jak pełnosprawnych, aby warunki i kryteria były równe dla wszystkich, nie traktować ich jak osób uprzywilejowanych. Bardzo proszą nas o równe szanse, jak pełnosprawni.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Falfus.

**Poseł Jacek Falfus (PiS):**

Myślę, że ta równość kryteriów jest bardzo ważna i czasem trudna do osiągniecia za pierwszym, drugim czy trzecim razem. Trzeba wypracować pewien system, który będzie dobrze działał. Oczywiście minister finansów jest tu osobą właściwą i w zasadzie jedyną do tego typu działań. Rada, jako element doradczy proponuje takie działania i wesprze postanowienia pana ministra w zakresie załatwienia tej sprawy. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Jeszcze raz pan minister.

**Podsekretarz stanu w MSiT Jan Widera:**

Chciałem jeszcze podkreślić, że Ministerstwu Sportu i Turystyki naprawdę zależy na sporcie niepełnosprawnych. W Rio widzieliśmy, 10 miejsce w klasyfikacji, medale niepełnosprawnych. Wszyscy się cieszyliśmy, że jesteśmy potęgą w sporcie osób niepełnosprawnych. Dlatego w programie Team 100, a w zasadzie 200, jest 27 osób niepełnosprawnych. W Team 100 jest dodatkowe wsparcie 40 tys. zł na rok, dla tych zawodników. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Bardzo proszę.

**Poseł Jacek Falfus (PiS):**

Chciałem dodać, że tak jak powiedział pan minister, Polska jest jednym z nielicznych krajów, które we współzawodnictwie niepełnosprawnych obejmują zawodników wsparciem stypendialnym, opłacanym ze środków publicznych. To nie jest rozwiązanie spotykane w wielu innych państwach. Myślę, że to dobre rozwiązanie, które należy wspierać i doceniać. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Ireneusz Raś (PO):**

Dziękuję. Dziękuję za obrady. Zamykam posiedzenie Komisji.